

ZVEREJŇOVANIE ZMLÚV, DODATKOV K ZMLUVÁM, FAKTÚR A OBJEDNÁVOK

Čo sa musí zverejniť?

Zverejniť sa musia zmluvy, dodatky k zmluvám, objednávky a faktúry.

Za zmluvu sa považujú všetky dvoj a viacstranné právne úkony, na základe ktorých vznikajú, menia sa alebo zanikajú práva a povinnosti.

Pôjde preto najmä o

- dohodu,
- nepomenovanú zmluvu,
- zmiešanú zmluvu,
- úplné znenie všeobecných zmluvných (obchodných) podmienok, ak sa stali súčasťou zmluvného vzťahu (t.j. ak zmluva – dohoda na ne odkazuje),
- dohodu o novácii (§ 570 až 573 OZ),
- dohodu o odpustení dlhu (§ 574 OZ) a vzdaní sa práva (§ 574 OZ),
- dohodu o zrušení záväzku,
- dohodu o urovaní (pokonávke) (§ 585 až 587 OZ),
- dohodu o započítaní (§ 581 ods. 3 OZ);
- dohodu o zmluvnej pokute (§ 544 a 545 OZ),
- dohodu o ručení (§ 546 až 550 OZ),
- záložnú zmluvu (§ 552 OZ),
- dohodu o zabezpečení záväzkov prevodom práva (§ 553 až 553e OZ)
- dohodu o zabezpečení záväzkov postúpením pohľadávky (§ 554),
- dohodu o postúpení pohľadávky (§ 524 až 530 OZ),
- dohodu o prevzatí dlhu (§ 531 až 532 OZ),
- dohodu o pristúpení k záväzku (§ 533 až 534 OZ).

Ak zmluva nebude zverejnená, nenadobudne nikdy účinnosť. Platí, že zmluva je účinná dňom nasledujúcim po dni jej zverejnenia (§ 47a ods. 1 OZ). Okrem toho ak sa do troch mesiacov od uzavretia zmluvy alebo od udelenia súhlasu, ak sa na jej platnosť vyžaduje súhlas príslušného orgánu, zmluva nezverejnila, platí, že k uzavretiu **zmluvy nedošlo!** Ak by si zmluvné strany poskytli plnenie na základe neúčinnnej zmluvy, alebo zmluvy, ktorá včas nezverejnila, išlo by o plnenie bez právneho dôvodu t.j. bezdôvodné obohatenie.

Ustanovenie § 5a ods. 1 infozákona obsahuje legálnu definíciu povinne zverejňovanej zmluvy, ktorá je vymedzená tromi znakmi:

- 1. personálny znak,**
- 2. znak formy zmluvy,**
- 3. vecný znak.**

1) **Personálny znak** povinne zverejňovanej zmluvy je splnený vtedy, keď je zmluvnou stranou osoba povinná podľa infozákona sprístupňovať informácie t.j. osoba uvedená v ustanovení § 2 infozákona.

2. **Znak formy zmluvy** vyčleňuje spod legálnej definície povinne zverejňovanej zmluvy, ktoré majú inú ako písomnú formu. Písomná forma zmluvy (právnych úkonov) je upravená v ustanovení § 40 Občianskeho zákonníka. Platí, že písomne uzavretá dohoda sa môže zmeniť alebo zrušiť **iba písomne**. Písomný právny úkon je platný, ak je **podpísaný konajúcou osobou**; Písomná forma je zachovaná, ak je právny úkon urobený telegraficky, ďalekopisom alebo **elektronickými prostriedkami, ktoré umožňujú zachytenie obsahu právneho úkonu a určenie osoby, ktorá právny úkon urobila**. Písomná forma je zachovaná vždy, ak právny úkon urobený elektronickými prostriedkami je podpísaný zaručeným elektronickým podpisom.

3. **Vecný znak**: Musí ísť o zmluvu, ktorá obsahuje informáciu, ktorá sa získala za **verejné prostriedky** alebo sa týka používania verejných prostriedkov, nakladania s **majetkom štátu, majetkom obce, majetkom vyššieho územného celku alebo majetkom právnických osôb zriadených zákonom**, na základe zákona alebo nakladania s finančnými **prostriedkami Európskej únie**. Podľa ustanovenia § 2 písm. a./ zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy **verejné prostriedky** sú finančné prostriedky, s ktorými hospodária právnické osoby verejnej správy. Verejnými prostriedkami sú aj prostriedky Európskej únie a odvody Európskej únie.

Odsek 3 ustanovenia § 5a negatívne vypočítava, ktoré zmluvy **sa nepovažujú** za povinne zverejňovanú zmluvu:

- služobná zmluva (Zákon č. 400/2009 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov),
- pracovná zmluva a dohoda o práci vykonávanej mimo pracovného pomeru (zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov, zákon č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov),
- zmluva týkajúca sa burzových obchodov a ich sprostredkovania,
- odplatná zmluva týkajúca sa cenných papierov, zmluva uzavieraná v pôsobnosti Slovenskej informačnej služby a Vojenského spravodajstva,
- zmluva, ktorej účelom je zabezpečenie ochrany a bezpečnosti v miestach, kde sa vykonáva väzba alebo trest odňatia slobody,
- zmluva, ktorej účelom je zabezpečenie potrieb cudzích zastupiteľských úradov v Slovenskej republike a zabezpečenie činnosti zastupiteľských úradov Slovenskej republiky v zahraničí.

Faktúry na tovary a služby, objednávky - Povinná osoba zverejní na svojom webovom sídle objednávky tovarov a služieb do desiatich pracovných dní odo dňa ich vyhotovenia. To neplatí, ak objednávky súvisia s povinne zverejňovanou zmluvou,

ktorá nadobudla účinnosť podľa zákona. Povinná osoba zverejní na svojom webovom sídle faktúry na tovary a služby do desiatich pracovných dní odo dňa ich doručenia povinnej osobe, najneskôr však do 30 dní odo dňa ich zaplata. Nezverejnenie objednávky a faktúry nemá vplyv na ich účinnosť.

Ako a kde sa majú zverejňovať zmluvy, dodatky, faktúry a objednávky ?

Zmluva: /§5a ods. 5/

Zverejňuje sa na webovom sídle povinnej osoby, ktorá zmluvu uzaviera. Ak táto osoba nemá webové sídlo, zmluva sa zverejňuje bezodplatne v Obchodnom vestníku

Objednávky: /§5b ods. 1/

Povinná osoba zverejní na svojom webovom sídle objednávky tovarov a služieb do desiatich pracovných dní odo dňa ich vyhotovenia. To neplatí, ak objednávky súvisia s povinne zverejňovanou zmluvou, ktorá nadobudla účinnosť podľa zákona.

Faktúry: /§5b ods. 2/

Povinná osoba zverejní na svojom webovom sídle faktúry na tovary a služby do desiatich pracovných dní odo dňa ich doručenia povinnej osobe, najneskôr však do 30 dní odo dňa ich zaplata

V akom rozsahu sa zmluvy musia zverejniť?

V znení v ktorom boli skutočne uzatvorené. Tu je však potrebné **zdôrazniť**, aby povinná osoba, ktorá bude zabezpečovať zverejňovanie zmluvy **dbala na to, že nie všetky časti zmluvu smie zverejniť**.

Pri zverejňovaní zmluvy musí povinná osoba plniť najmä tieto povinnosti:

- zabezpečiť súlad zverejnenej zmluvy so skutočným stavom (t.j. zabezpečiť aby na zverejnenie bola zaslaná práve tá zmluva, ktorá bola skutočne uzavretá) a
- nesprístupnenie ustanovení zmluvy obsahujúcich informáciu, **ktorá sa podľa infozákona nesprístupňuje (t.j. zabezpečiť anonymizáciu).**

Ktoré údaje sa podľa infozákona nesprístupňujú?

Informácie o zmluvných stranách

Informáciami o zmluvných stranách treba rozumieť informácie umožňujúce presnú identifikáciu zmluvných strán.

Pokiaľ **ide o povinnú osobu** v zásade všetky údaje týkajúce sa povinnej osoby musia byť zverejnené. To znamená, že v tej časti zmluvy, kde sa identifikuje povinná osoba ako zmluvná strana smie dôjsť k anonymizácii len tých údajov, ktoré

sú bezprostredne spojené s osobnou integritou fyzickej osoby. To sa týka nielen označenia právnickej osoby (ministerstvo, ústredný orgán štátnej správy atď.), ale aj fyzických osôb (štatutárnych orgánov) konajúcich v mene povinnej osoby. Rovnako ak je v zmluve identifikovaná fyzická osoba konajúca v mene povinnej osoby napr. na účely prevzatia zhotovovaného diela, či poskytnutia súčinnosti pre realizácii zmluvy, musí byť jej identita známa.

V kontexte aktuálnej právnej úpravy ochrany osobných údajov sa odporúča vo vzťahu k fyzickým osobám, ktoré priamo zo zákona konajú v mene orgánu verejnej moci uplatňovať nasledovné **NEZVEREJŇOVAŤ**:

- **Rodné číslo,**
- **Dátum narodenia,**
- **Číslo občianskeho preukazu,**
- **cestovného dokladu**
- **alebo iného dokladu preukazujúceho totožnosť osoby.**

Podľa infozákona platí, že pokiaľ ide o osobné údaje fyzickej osoby, ktoré sú spracúvané v informačnom systéme za podmienok ustanovených osobitným zákonom o fyzickej osobe, ktorá je verejným funkcionárom, predstaveným v štátnej službe, vedúcim zamestnancom vykonávajúcim prácu vo verejnom záujme, vedúcim zamestnancom zamestnávateľa, ktorým je orgán verejnej moci, nadriadeným v služobnom pomere **sa môžu zverejňovať tieto údaje**:

- a) titul,
- b) meno,
- c) priezvisko,
- d) funkcia a deň ustanovenia alebo vymenovania do funkcie,
- e) pracovné zaradenie a deň začiatku výkonu pracovnej činnosti,
- f) miesto výkonu funkcie alebo pracovnej činnosti a orgán, v ktorom túto funkciu alebo činnosť vykonáva.

Pokiaľ ide o **osobu, ktorá nie je povinnou osobou** tu sa odporúča zverejňovať:

- **Obchodné meno/názov**
(pri fyzickej osobe meno a priezvisko a dodatok jej obchodného mena, pri právnickej osobe názov, pod ktorým je zapísaná, a ktoré je verejne prístupné v obchodnom registri alebo obdobnej úradnej evidencii; ide teda o údaje, ktoré už zverejnené sú a sú spravidla voľne prístupné)
- **Sídlo právnickej osoby/miesto podnikania fyzickej osoby**
(adresa, ktorá je ako sídlo alebo miesto podnikania zapísaná a verejne prístupná v obchodnom registri alebo živnostenskom registri, prípadne v inej verejne prístupnej úradnej evidencii; ide teda o údaje, ktoré už zverejnené sú a sú spravidla voľne prístupné)
- **Údaje o osobe konajúcej v mene právnickej osoby**
(v rozsahu v akom sú zapísané a verejne prístupné v obchodnom registri alebo inej podobnej úradnej evidencii; ide teda o údaje, ktoré už zverejnené sú a sú spravidla voľne prístupné)

- IČO
- DIČ
- Údaj o zápise v obchodnom registri (alebo podobnej úradnej evidencii)

NEZVEREJŇOVAŤ:

- Rodné číslo,
- Podpisy fyzických osôb, ktoré konajú za právnickú osobu,
- Dátum narodenia,
- Číslo občianskeho preukazu,
- cestovného dokladu alebo iného dokladu preukazujúceho totožnosť osoby,
- Číslo účtu v banke alebo v pobočke zahraničnej banky (zahŕňa IBAN, SWIFT, názov účtu, číslo klienta a pod.),
- telefónne číslo,
- faxové číslo,
- E-mailovú adresu.

Informácie o predmete zmluvy

Je potrebné zabezpečiť, aby nedošlo k zverejneniu častí zmluvy, ktoré

- obsahujú informácie tvoriace **utajovanú skutočnosť** podľa osobitného zákona,
- alebo je predmetom **bankového tajomstva, daňového tajomstva alebo obchodného tajomstva**.

Obchodné tajomstvo tvoria všetky skutočnosti obchodnej, výrobnjej alebo technickej povahy súvisiace s podnikom, ktoré majú skutočnú alebo aspoň potenciálnu materiálnu alebo nemateriálnu hodnotu, nie sú v príslušných obchodných kruhoch bežne dostupné, majú byť podľa vôle podnikateľa utajené a podnikateľ zodpovedajúcim spôsobom ich utajenie zabezpečuje (§ 17 Obchodného zákonníka). Avšak platí, že porušením alebo ohrozením obchodného tajomstva nie je najmä sprístupnenie informácie ktorá sa získala za verejné prostriedky alebo sa týka používania verejných prostriedkov, nakladania s majetkom štátu, majetkom obce, majetkom vyššieho územného celku alebo majetkom právnických osôb zriadených zákonom, na základe zákona alebo nakladania s finančnými prostriedkami Európskej únie.

Zverejňovať preto možno:

- Cenu,
- Zmluvné sankcie (pokuty spojené s odstúpením od zmluvy, dojednané pre prípad neplnenia zmluvných povinností, úroky z omeškania a pod.),
- Predmet plnenia (tovary a služby),
- Čísla faktúr a iných podobných dokladov,
- Parcelné číslo,
- súpisné číslo,

- **názov katastrálneho územia,**
- **Evidenčné čísla vozidiel**
- **Údaje o mieste a čase plnenia,**
- **miesto a dátum podpísania zmluvy,**
- **Meno, priezvisko zmluvných strán (zástupcov),**
- **Spisové čísla (ak sú súčasťou zmluvy).**